

1938-öд вога январ 1-öд лун выlö состојаније куза скöтлы Ставсојузса перепис жылыс

ССР Сојузса Народнöј Комиссарјас Сöветлөн шуöм

ССР Сојузса Народнöј Комиссарјаслөн Сöвет шуö:

1. Щöктыны СССР Госплан бердса народно-хожајственнöј учот куза централнöј управленіјелы (ЦУНХУ) нудны ССР Сојузса өктса да карса местајасын, ылі војывса районјасын кынці, гырыс јöла скöтлы (бујволјасöс да јакјасöс лыдöмөн), кöзајаслы, ыжјаслы, порејаслы, вöвјаслы, верблудјаслы, а сїз-жö осолјаслы да мулјаслы, кöні најöс јонжыка вїдöны—1938 öд вога январ 1-öд лун выlö состојаније куза перепис.

Поручитны СССР Госпланса ЦУНХУ-лы нудны перепис даннöјаслыс контролнöј проверка, колхозникјаслыс да öткаолыјаслыс 10 прöцент дорыс неещажык керка сьöн шымыртöмөн.

2. Лöсöдны, мыј скöтлы перепис нудöс СССР Госпланса ЦУНХУ-өн 1938-öд во январ 1-öј лунсаң 8-öд лунöз.

Разрешитны СССР Госпланса ЦУНХУ-лы исклучителнöј случајасын лöсöдны районјаслы да сїктсöветјаслы кытчö сöкыд вескавны, торја срокјас да пöрадок скöтлы перепис нудöм куза.

3. Щöктыны СССР-са Наркомземöс, СССР-са Наркомсовхозовöс, СССР-са Наркомпищепромöс да мукöд ведомствојасöс да организацијасöс, кодјаслөн ем скöтвиқан овмöсјас, государствоннöј да кооперативнöј овмöсјаса директорјасöс, а сїз-жö колхозјасса јуралыјасöс нудны да помавны перепис нудöг кежлö скöтлыс инвентарі-

заціја 1938-öд вога январ 1-öд лун кежлö.

4. Щöктыны государствоннöј да кооперативнöј овмöсјасса директорјасöс, а сїз-жö колхозјасса председателјасöс сетны перепис нудныс регистраторјаслы точнöј да набн личнö прöверитöм лыдпасјас скöт јурлыд жылыс 1938-öд вога январ 1-öд лун выlö, СССР Госпланса ЦУНХУ-өн вынсöдöм формајас серті.

5. Щöктыны Сојузнöј да автономнöј республикајасса совнаркомјасöс, крајувса, областувса да районувса исполнителнöј комитетјасöс, карса да сїктса сöветјасöс, а сїз-жö кар тыпа посолокјасса сöветјасöс:

а) тöдмöдны населеніјесöс скöтлы нудан перепис тöдчанлунөн да мојасөн,

б) обеспечитны СССР Госпланса ЦУНХУ-лыс органјасöс колана тырмымөн прöверитöм да подготовитöм работникјасөн переписсö нудöм могыс,

в) обеспечитны перепис нудныс работникјасöс районти ветлöм выlö средствојасөн,

г) кывзыны докладјас народно-хожајственнöј учот куза республикаса, крајувса да областувса управленіјесса началникјаслыс,

а районјасын—народно-хожајственнöј учот куза инспекторјаслыс перепис кежлö лöсöдчöм жылыс, а переписсö помалöм бöрын кывзыны доклад сїзö итогјас жылыс.

6. Лöсöдны, мыј 1937-öд вога декабр 20-öд луныс не сорöнжык счотчикјас, кодјас нудöны скöтлы перепис, быдөн торјөн вынсöдчöны рајсполкомјасөн либö горсоветјасөн, ЦУНХУ меставывса органјас представитöм серті.

7. Јöз, кодјас мыжабс скöт перепис неправилнöја нудöмын, а сїз-жö перепислы паныд мунöмын да скöт јурлыд зөбöмын, кыс-кысöны уголовнöј кывкутöмö.

8. Обажитны СССР Госпланса ЦУНХУ-лы представитны ССР Сојузса Совнаркомö 1938-öд вога февраль 1-öд лун кежлö скöт перепислыс предварителнöј итогјас, а 1938-öд вога мај 1-öд лун кежлö перепислыс окончателнöј итогјас.

ССР Сојузса Народнöј Комиссарјас Сöветын председател—В. Молотов.

ССР Сојузса Совнаркомын фелöјасөн управлөтыс—Н. Петруничев.

Москва, Кремль, Нојабр 19 öд лун 1937 во.

Вылгортса участковöј избирателнöј комиссіја јуöртö 27 №-ра избирателнöј участокыс став бöрјасысјасöс, мыј декабр 12-öд лунö 6 час асывсаң 12 час војöз СССР-са Верховнöј Сöветö депутатö кандидатјасöс гусөн гöлöсүйтöм кутас мунны Вöрпромхоз помещеніјесн.

жыка кывкутана, јонжыка важнöј фелö, кычї избирателнöј участокјасын агитација. Болшевицкöј агитацијаöс да пропагандаöс колö лоны сувтöдöма сїз, медым шымыртны не сöмын ужалысö, но і семјассыс став шленјассö, бöрјасан правоñ став ползүтчысјассö. Мијан партинöј организацијас објазанöс сїзö территория вылын, кöні најö нудöны политическöј руководство, дастыны бöрјасöмјас кежлö медса достојнöја став бöрјасысјасöс, ставсö öтитöг. Нидтик квартал, посолок, керка не должен колны болшевицкöј вліјаніјетöг.

Јонжыка гібкöјөн, јонжыка доходчивöјөн должен лоны і сїзö агитационно-пропагандистскöј уж, кодöс бöрјасöмјаскöд јитöдн нудöны заводјасын, фабрикајасын, учрежденијесын. Мыјла ескö-не чукöртлыны работјаслыс да служашщöјаслыс торја собраніјес, кодјас олöны öтик і сїз-жö избирателнöј

округын либö участокын? Од сїзö сетас позанлун конкретизирујтны кандидатјас вöсна агитација, буржыка популяризирујтны сїзö кандидатјасöс, кодјасöс индöма избирателнöј округјасын, кöні олöны сїзö работчöјасыс да служашщöјасыс. Ташöм собраніјесыс не сöмын желателнöјöс, но і зев коланаöс.

Декабр 12-öд лунöз—СССР-са Верховнöј Сöветö бöрјасан лунöз—колö сöмын 23 лун. Онї-нн колö сетны торја вынаније избирателнöј кампаніје организационно-техническöј вопросјаслы. Онї-нн участковöј комиссијаслыс уж котыртöм да торјөн-нн бöрјасöмјас нудан лунö должен занімајтны мөвпјассö став местнöј партинöј да сöветскöј вескöдлысјаслыс. Колö вынаниелнöја мөвпыштны быд избирателнöј участок куза торјөн, кычї буржыка обеспечитны бур, чоткöј уж бöрјасан лунö. Организационнöј вопросјаслы, сылыдын і мелочјаслы, лу-

бöј политическöј кампаніје нудöгөн вынаније пыр торјöдлїс збыл болшевикöс, пыр вöлі лöсаланана Ленин—Сталин партијалы. Медса-нн öні, кор ми нудöдам медса массöвöј да медса сложнöј политическöј кампаніје, кушöм сöмын вöвлї революција бöрса војас чöжөн, организационнöј вопросјас дінö быдсикас зывöктöм ем лезны поэтöмтор.

Колö обеспечитны, медым бöрјасан лунö избирателнöј участок помещеніјесн да избирателнöј јашщїкјас дорын ез вöвны öчередјас, медым бöрјасысјас вермисны öдјö азчыны најöс, кодјас дінö налы колö шыдöчыны регистрирујтчöм да избирателнöј бјуллетенјас бостöм куза, медым регистраторјас вермисны öдјö азчыны бöрјасысјас списокјасын соотвествујушщöј фамилијес. Став тајö вопросјасыс кутöны зев ыжыд тöдчанлун СССР-са Верховнöј Сöветö бöрјасöмјас организованиöја нудöм выlö.

Быд горком да райком долженöс вескöдлыны бöрјасан кампаніјеөн асланыс территория вылын. Тајö ставсыс медвоз лöб, мыј колö инструктирујтны быд участковöј избирателнöј комиссијаöс. Не сöмын теоретическöја, абстрактнöја, но і нагляднöја петкöдлыны, велöдны, кычї ужавны да решатны избирателнöј кампаніјелыс став политическöј да организационно-техническöј вопросјас. Та могыс став местнöј партинöј организацијасса—республиканскöј, областнöј, районнöј—кывкутыс руководащщöј работникјаслы колö гöгöрвоны, мыј бöрјасöмјаслөн успех решатсö избирателнöј участокјасын. Избирателнöј участокын агитационно-пропагандистскöј да организационнöј уж донјавтöм терпигтöмтор, сїзö вермас важны ыжыд вред.

Став вынаније избирателнöј участокын болшевицкöј ужлы!

(„Правда“ газетлөн нојабр 17-öд лунса передовöј).

Алексеј Федорович Мерекалов јорт, СССР-са Ортсыса вузасöм куза Наркомöс вежыс.

Комі АССР-саң Сыктывдинса округ куза Националностјас Сöветса депутатö кандидат

Алексеј Федорович Мерекалов Јорт

Алексеј Федорович Мерекалов јорт чужлöма 1900-öд воын. 1919-öд вога ВКП(б) шлен. Рабочöј, медөн заводитлöма ужавны 1916-öд воын, Москваын, механическöј заводын, метал куза токарөн.

1918—1922-öд војасö вöлі Рабоче - Крестьянскöј Краснöј Армијаын да НКВД органјасын.

1922-öд вогаң ужалö бöрјöмјас да назначеніјес куза сöветскöј, профсојузнöј органјасын да визму овмöс кооперацијас вес-

кöдлана ужјас вылын 1930-öд воöз, первојсö 1925-öд воöз Башкиријаын, а сы бöрын Москваын.

1930-öд воö парторганизаціја Мерекалов јортöс командірујтö велöдчыны ВТУЗ-ö. 1934-öд воын помалö ВТУЗ да бостö инженер механикыс званіје.

1934-öд вогаң 1937-öд воöз ужалö Москваын, Сојуз-продмашинаын старшöј инженерөн.

Став ужалан кад чöж Мерекалов јорт, кычї Ленин—Сталин партија виз вöсна миритчытöм борец, ползүтчö ыжыд доверіједн да авторитетөн, мыј вöсна пыр ужалис бöрјöмјас куза сöветскöј, профсојузнöј да кооперативнöј организацијасын.

1937-öд воö октабр 3-öд лунö СССР-са Централнöј Исполнителнöј Комитетөн Мерекалов јорт вынсöдöма СССР-ын ортсыса вузасöм куза Народнöј Комиссарöс вежысөн, кöні і öні ужалö.

Мерекалов јорт болшевицкöј партијалөн öти вернöј пи, СССР-са Верховнöј Сöветö Националностјас Сöветса депутатö достојнöј кандидат.

Сöвет Сојузын

* Колхозјасса да совхозјасса свекловичнöј плантацијас вылыс Сојуз пасталаын тајö воын чукортöма 211 милліон центнер сахарнöј свекла—пöшти 43 милліон центнер унжык колöм вога дорыс. Свеклö выlö ташöм урожај мијан страна ешщö ез-на тöдлы.

Пощадатог грөмитны врагясос

Нөшта 1933-дд воын-на ВКП(б) ЦК да ЦКК отува пленум вылын Сталин жорт „Сиктын уж жылыс“ аслас речын зев гогорвоана висталис, мыл колхоз ем овмолон социалистическдй форма, но ставыс сулалд сы сайын, кушдм содержанije лод пуктма сийд формаас. Мыл торја мстајасын колхоз форма улд, колхоз ним улд зевбдмдн классово-враждебнй јоз нуддбны јавд вредителскдй, контрреволюционнй уж.

Сталин жортлыс тајд инддсд ондз-на абу гогорвоабдс, либд оз кдсјыны гогорвоны торја парторганизацијас, торја коммунистјас да колхозјасд вевкдбл-на ужјас вылд лездны сујсыны классово-враждебнй јдзс, контрреволюционерјасдс, троцкистско-бухаринскдй јапоно-германскдй фашистскдй агентјасдс. Јдзјаслдн тајд врагјасыс колхозјасд сујсдмдн нуддбны вредителскдй, колхоз кистана уж. Медса-нын днй, СССР-са Верховнй Сдветд бдрјысдмјас жылыс положеније“ куза агитаторд і тани ассыс полсженіјесд сийд исползујтд колхозникјас пдвсын контрреволюционнй агитација нуддбм вылд. Кулак керкаын, кулак поз чукорыскд нуддблывлдма гуса собранијејас. Колхозын бдрјысан-возывса собрание вылын выступитис контрреволюционнй агитацијадн да орбдс колхознй собраниејесд.

Тајдс ставсд днй ердддма да врагјасдс изолирујтдма, но та вылын лантддчыны некушдма оз поз, врагјаслдн коласјас кдліны-на і најдс колд ердддны да бертны вужнас. Зеленецын Ворошиллов нма колхозса колхозникјас ним улд зевбдмдн классово-враждебнй јдз—Конаков Јаков Ст. да Конаков Јогор Ст., кык вок нуддбны бдрјысан кампаніјелы паныда агитација дај вдчисны јавд кулацкдй, контрреволюционнй вылазка—ускддчисны

јасд котыртисны колхозникјасдс колхознй средство вылд пјанствутдм да дугдывтдг јуисны да кодалисны 3—4 лун чдж.

Сурвасов, аслас шајкакдб быдног изфевајтчис честнй колхозникјас вылын. Некод вблй кыв оз лыст шуны тајд шајкалы паныд. Быдногыс пддтисны критика. Кодикд-кд лыстас шыасны, сылыс трудодеусд пыр-жд чіркасын, гјжасын сдмын жынсд, а мукдд дырјі јешдд еша. Сурвасов кодјурнас ндјтлывліс колхозникјасдс, обрашцајтчывліс вывті грубдја, боставліс-на і вчаткајас да с. в.

Сиктсдветса вевкдблывјас да комсомолскдй организација политическдй беспечност вдсна тајд контрреволюционер Сурвасов сујсдма „СССР-са Верховнй Сдветд бдрјысдмјас жылыс положеније“ куза агитаторд і тани ассыс полсженіјесд сийд исползујтд колхозникјас пдвсын контрреволюционнй агитација нуддбм вылд. Кулак керкаын, кулак поз чукорыскд нуддблывлдма гуса собраниејас. Колхозын бдрјысан-возывса собрание вылын выступитис контрреволюционнй агитацијадн да орбдс колхознй собраниејесд.

Тајдс ставсд днй ердддма да врагјасдс изолирујтдма, но та вылын лантддчыны некушдма оз поз, врагјаслдн коласјас кдліны-на і најдс колд ердддны да бертны вужнас.

Зеленецын Ворошиллов нма колхозса колхозникјас ним улд зевбдмдн классово-враждебнй јдз—Конаков Јаков Ст. да Конаков Јогор Ст., кык вок нуддбны бдрјысан кампаніјелы паныда агитација дај вдчисны јавд кулацкдй, контрреволюционнй вылазка—ускддчисны

да сущддлісны пуртдн вдрлеждмын да колхознй производство вывса стахановецдс, участковдй избирателнй комиссијас активнй шлендс Камбалов Степан Степановичдс.

Первичнй парторганизацијас шдщ і ВКП(б) райкомлдн парторганизацијаслы отсдг вылд ыстдм райпартактивс жортјас, торјдн-нын Зеленецын—С. Тимушев, Слбдбдаын—А. Јелкина да Ыбын ВКП(б) райкомса инструктор Челпанов, петкддлісны классово-враждебнй јдзс, контрреволюционнй вылазкајас ердддмын политическдй беспечност да политическдй сінтдмлун, ез казавны сийд синалјасдс, кодјас вбліны возжык-нын.

Тајд фактјасыс нөшта петкддддны, мыл кднй партијнй, комсомолскдй организацијас да сиктсдветјас лчдддисны классовдй тыш, сені классово-враждебнй јдз нуддбны бдрд колдм торја колхозникјас пдвсын пыдда гуса контрреволюционнй уж.

Дугдывтдг изучајтны Ленин—Сталинлыс велдддмсд, овладејтны большевизмдн, лоны нөшта јона бддтелнйон, бдрддны политическдй беспечност да ротожејство. Казавны да кадны ердддавны вредителјаслыс контрреволюционнй пажужсд, вужнас нещкыны став да бысикас врагјасдс.

Гелькорјаслөн Сигналјас

Зар’а колхозса (Ыб сиктсдвет) колхозникјас выпшитдм газет аскадд некор оз получајтны. Колхозса писмдновддблыс ужавнысд дышддчд, колхозникјаслы газетсд вајд јона сормдмдн нол-віт номердн отпырјд.

Малцев.

„Победа“ колхозын (Вылгорт сиктсдвет) коңух Жіжев Стефан Вонифатјевич вбвјас вдснаыс нбдтй оз тдждыс, визд најдс омдла. Неваждн вбвјасдс лезлісны гулајтны да дтй вбв воші. А Жіжев сийд корсны оз і думајт.

Кузванова.

„Југор“ колхозын (Пажга сиктсдвет) вбвјасдн локка вбфитчдм вдсна шыкдддисны да вбсдддисны-нын б вблдс. Таво нбдтй кдбыла ез чанаас да і днй-на тыртдмдс. Правленіје, колхозса јуралыс Тимін, оз і кдсјы тырсддны.

Колхозник.

„Краснй дандор“ колхозыс (Пал сиктсдвет) колхозник Торлопов Иван Осипович октабр тдлыснас кајлис Пажгад да нбдс і пудтар. Нбдс і шайтдн фунт, а вузалс 5 шайтдн фунт, прібылыс аслыс бостіс 160 шайт гогдр. Спекулирујтдыс Торлоповдс колд мыждыны.

Тодыс.

Суздддй, лыдддй рајонувса

„Колхозник“ газет! Вдрлеждмын, колхозын, предпјатіје вылын стахановецјас, ударникјас!

Термасдй гјжасыны асланыд рајонувса „Колхозник“ газет вылд!

Вајддам рајонувса газет 2000 екземплардз!

Профсојузник жортјас!

Ен вундддй гјжасыны „Колхозник“ газет вылд. Отсалдй шдщ разддны мукддјас пдвсын, тышкасдй газет раздддм куза массовдй кампаніје нудддм вдсна.

Коммунистјас, комсомолецјас!

Тіјан мог—медвојддр да мед уна тддны став лобмјас жылыс. Газета сетас ыжыд отсдг тіјан ужыс ужалыс јдз веждрыс капитализмыс коласјасдс бдрддмын.

Велддысјас, культура фронт вывса ужалысјас!

Суздддй ассыныд рајонувса „Колхозник“ газет. Суздддй аслыныд да шдщ школадды.

Учрежденијејас да организацијас!

Енд колчддй бокд „Колхозник“ газет суздддмыс. Отй екземпларон колд лонны бытдн-нын быд учрежденијелы да организацијалы!

Пошта вывса ужалысјас!

Тіјан сайын медвојддр „Колхозник“ газетлыс тіраж 2000 екземплардз вајдддмыс!

Мдда-мдд костын ордјысдмдн бостчдй разддны „Колхозник“ газет, петкддлдй ударнй ужлыс пример. Јанвар 1-дд лун кеждд рајонувса „Колхозник“ газет вајддам 2000 екземплардз.

Јуор

Вылгортын востдгырысјасдс велддан рытја неполнй шдр школа.

Велддчыны окотитысјасдс корам шыддчыны РОНО-д. Шыддчдм дінд шдщ колдпуктыны вождд велддчдмјас жылыс документјас.

Занатіје заводитчдм жылыс лод јубртдма.

РОНО.

Вылгорт сиктсдветса Грездса участковдй избирателнй комиссија јубртд 28 №-ра участокус став бдрјысысјасдс, мыл декабр 12-д лунд 6 час асывса 12 час војдз кутас мунны СССР-са Верховнй Сдветд депутатд кандидатјасдс гусдн гдлдсујтдм Вылгортса неполнй шдр школаын, Лапыд сиктын.

Бдрјысысјаслы отсдг вылд Гдлдсујтан пдрадок

Јуалдм: Кызі кутасын гдлдсујтны инвалидјас лбд јдз, кодјас асланыс физическдй тырмытдмторјас вдсна оз лоны состојанијыныдс аскежыс заполајтны бјуллетенјас?

Вочакыв: Налы, кызі і неграмотнйјаслы, закон сетд сешдм-жд исклученије. Најд вермасны прігласитны бјуллетенјас заполајтан комнатад лубдй бдрјысысдс, медым сийд отсаліс бјуллетенјас заполајтдмын.

Јуалдм: Лод-д лездма бдрјысдмјас дырјі выборнй агитација?

Вочакыв: Тајд вопрос вылас вескыда вочавізд „Положеніјелдн“ 70-дд статта. Тајд статтаас шусд: „Бид организацијалы, коді выставитис кандидатс, коддс регистрирујтдма Окружнй избирателнй комиссијадн, а сід-жд СССР-са бид гражданилы, СССР-са Конституција 125-дд стат-

та серті, обеспечивајтчд тајд кандидат вдснаыс собраниејас вылын, печатын да мукдд ногдн препјатствуттдм агитацијалдн право“.

Тајд правилдсыс закон вбдс сдмын дтй исклученије: избирателнй помещенијейын гдлдсјас сетддн выборнй агитација нуддны оз лезыс (82-дд статта).

Јуалдм: Оз-д кутны зилны троцкистско-бухаринскдй изменникјас да иностраннй разведкајаслдн мукдд агентјас, а сід-жд бидсикас антисоветскдй элементјас исползујтны выборнй агитацијалыс правосд советскдй властлы да социализм делдлы враждебнй целјас вылд?

Вочакыв: Кывшутдг та шдщ зилдмјасыс лобны. Оні-нын поповскдй, сектантскдй да мукдд антисоветскдй элементјас зилдны паскддны мјанлы враж-

дебнй агитација, Конституцијадн провозглашајтан кыв вылд, печат вылд свободадн да мукдддн вевттысдмдн. Враг бостчылас кднсурд выдвнйтны ассыс кандидатјасдс бидпдлс средствојас да бидсикас пакдстјас исползујтдмдн. Попјас кутасын повдддлыны јенскдрмдмдн. Троцкистјас, бухаринецјас, меншевикјас, есерјас да мукдд нечист кутасын бидногыс двурушничайтны да подлчайтны, медым ескд збны ассыныс збыл чуждмсд, ылддны бдрјысысјасдс да сујсыны мјан законодательнй органд.

Колд та вдсна јос бддтелност, медым аскадд тддмавын тајд вражескдй, коварнй кдзјасдс, медым пдшцадатог ердддавны врагдс, заклејмитны позордн сылыс преступленіјесд да вужнас нещыштны најдс мјан рдднй страна му вылыс.

(Бостдма „СССР-са Верховнй Сдветд бдрјысдмјас жылыс положеније јуалдмјасын да вочакывјасын“ Вышинскй жорт брошурамыс).